

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Wawel - wersja minimum

czas trwania: 1 dzień, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności: średnia

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Trasa przedstawi wam Wzgórze Wawelskie w Krakowie w wersji z minimalną ilością punktów. W wawelskim zamku powinniście zobaczyć prywatne komnaty królewskie, reprezentacyjne sale zamku oraz wystawę „Wawel zaginiony”. Po zwiedzeniu renesansowego zamku zygmontowskiego warto jeszcze obejrzeć katedrę krakowską z jej wspaniałymi zabytkami sakralnymi. Można również odwiedzić groby władców Polski, m.in. mogiły takich wybitnych władców jak Leszek Biały, Kazimierz Wielki czy Władysław Jagiełło bądź Jadwigi Andegaweńskiej. Nie można przeoczyć trzeciego największego dzwonu w Polsce - Dzwonu Zygmunta na wieży katedralnej. Po wyjściu z katedry zobaczy się wkomponowane w trawnik fundamenty kościołów romańskich i przedromańskich np. świątyni św. Jerzego i Michała oraz św. Gerona. Obejrzenie wspaniałej panoramy Krakowa ze szczytu Baszty Sandomierskiej z XV wieku. Po zejściu ze wzgórza obowiązkowym punktem jest wizyta przy postumencie smoka wawelskiego oraz w jego jamie. W tej trasie ujęte zostały wszystkie najważniejsze punkty na Wawelu. Miłego zwiedzania!

Program wycieczki

Kraków

Dawna zabudowa Wawelu

Do dziś zachowały się pozostałości dawnej zabudowy Wawelu - zarysy fundamentów 2 kościołów: św. Jerzego i św. Michała, który został ufundowany w 1355 r. przez Kazimierza Wielkiego. Kościoły rozebrano w latach 1803-1804 w czasie okupacji austriackiej.

50°03'14"N 19°56'07"E | na mapie:A

Kraków

Groby królewskie

Katedra, a właściwie - bazylika archikatedralna św. Wacława i św. Stanisława Biskupa na wzgórzu wawelskim to bardzo szczególnie miejsce. Tu koronowano królów Polski i składano ich ciała w kryptach na wieczny spoczynek. Tu działy się najważniejsze dla kraju i narodu wydarzenia.

Krypty pod katedrą zaczęto wykorzystywać jako królewską nekropolię w 1333 roku kiedy to pochowano tu pierwszego władcę, króla Władysława Łokietka. "Tyle ta bazylika ma związków z dziejami narodu polskiego, tyle z epokami pomysłowości i różnych przypadków tej monarchii, iż gdyby żadnej nie było pisanej historii krajów polskich, ściany i marmury jej w większej części poznać by ją dały" - tak przemawiał biskup sufragana diecezji krakowskiej Józef Olechowski podczas wizyty ostatniego polskiego monarchy Stanisława Augusta Poniatowskiego w roku 1787.

Do grobów królewskich wchodzi się przez kaplicę Męki Pańskiej, która jest zlokalizowana w wieży Zegarowej. Wąskie zejście kamiennymi schodami prowadzi wprost do przedsionka przed kryptą św. Leonarda. Cztery stopnie w dół prowadzą na jej poziom. Krypta św. Leonarda to kamienna kaplica przekryta sklepieniem krzyżowym wspartym na ośmiu romańskich kolumnach z charakterystycznymi dla tego stylu kostkowymi kapitelami. Została wykonana w latach 1090-1117. Najstarszym pochówkiem w tej części nekropolii jest grób biskupa Maurusa zmarłego w roku 1118. Znajduje się pod

kamienną płytą pośrodku krypty. Odkryto go w 1938 r. W kryptcie św. Leonarda pochowani są: król Jan III Sobieski, królowa Maria Kazimiera, król Michał Korybut Wiśniowiecki, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko oraz gen. Władysław Sikorski. Kaplica wyposażona jest w kamienny ołtarz ufundowany w 1876 przez hrabinę Katarzynę Potocką, zaprojektowany przez francuskiego architekta Viollet-le-Duca, przy którym dwukrotnie odprawiał mszę Karol Wojtyła. Po raz pierwszy, 2 listopada 1946 roku, odprawił mszę prymicyjną, a po raz drugi, już jako papież Jan Paweł II, 9 czerwca 1997 r. w 50 rocznicę swoich święceń kapłańskich.

Wychodząc z kaplicy należy pokonać znów kilka stopni, tym razem w górę. Dochodzimy nimi do poziomu krypty Stefana Batorego, którą zlokalizowano po prawej stronie korytarza. Możemy zobaczyć tutaj sarkofag polskiego króla pochodzącego z Siedmiogrodu, ustawiony w prostej przestrzeni krypty zwieńczonej sklepieniem kolebkowym. Sarkofag wykonali gdańscy złotnicy.

Kolejna krypta znajduje się w poszerzeniu korytarza biegnącego w głąb podziemi. Jest to krypta rodziny Władysława IV. Zgromadzono tutaj sarkofagi króla Władysława IV, jego żony Cecylii Renaty, oraz ich dzieci, królewicza Zygmunta Kazimierza Wazy i królowny Anny Marii Izabeli.

Kolejną na trasie zwiedzania jest krypta Zygmuntońska, w której pochowani są: król Zygmunt II August, królowa Anna Jagiellonka, Olbracht Jagiellończyk, Anna Austriaczka, Aleksander Karol Waza, a w oszklonej urnie spoczywają prochy króla Stanisława Leszczyńskiego umieszczone tu dopiero w 1938 r. W głębi tej krypty za romańskim murem znajdują się trumny królowej Barbary Z´polya, królowny Anny Marii oraz Augusta II Mocnego.

W sąsiedniej krypcie Zygmunta Starego pochowany jest król Zygmunt I Stary. Pomieszczenie znajduje się bezpośrednio pod Kaplicą Zygmuntońską.

W krypcie Wazów, przedostatniej, spoczywają: król Zygmunt III Waza, Konstancja Austriaczka, druga żona króla Zygmunta III, kardynał Jan Albert Waza, Ludwika Maria Gonzaga, żona króla Jana Kazimierza, Jan Kazimierz Waza oraz królewicz Jan Zygmunt Waza.

Po opuszczeniu krypty Wazów mija się umieszczoną w ścianie urnę z ziemią z Katynia oraz pamiątkową tablicę wmurowaną w 1990 r. z okazji 50. rocznicy zbrodni katyńskiej. W ostatniej krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów spoczywa marszałek Józef Piłsudski, przeniesiony tutaj z krypty św. Leonarda gdzie pierwotnie był pochowany. Nad wyjściem z grobów królewskich ustawiony jest baldachim z łacińskim napisem Corpora dormiunt vigilans animae ("Ciała śpią, dusze czuwają").

W katedrze znajduje się również krypta Wieszców Narodowych dostępna osobnym wejściem z wnętrza katedry, w której znajdują się grobowce Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego, brązowy pomnik Cypriana Kamila Norwida i urna z ziemią z jego grobu oraz medalion z wizerunkiem Fryderyka Chopina. Więcej o katedrze tutaj: http://www.katedra-wawelska.pl/zarys_dziejow_katedry,32.html

50°03'16"N 19°56'07"E | na mapie:B

Kraków Wystawa "Wawel zaginiony"

Wystawa "Wawel zaginiony" obejmuje najstarsze zachowane budowle Wawelu, m.in. rotundę św. Feliksa i Adauka - zabytek w stylu romańskim. W sieni i podziemiach dawnych kuchni królewskich zostały umieszczone: makieta zabudowy wzgórza wawelskiego w końcu XVIII w. oraz plansze, na których przedstawiono modele (hipotetyczne) dwóch pierwszych katedr i innych budowli znajdujących się kiedyś na Wawelu. Warto zobaczyć tu również lapidarium renesansowej kamieniarki oraz zbiór kafli z pieców zamku.

50°03'14"N 19°56'10"E | na mapie:C

Kraków Dzwon Zygmunt

Jeden z najsłynniejszych, jak nie najsłynniejszy dzwon w Polsce - Dzwon Zygmunt. Znajduje się w Wieży Zygmuntońskiej przy katedrze wawelskiej. Wejście do wieży prowadzi przez kaplicę św. Małgorzaty, która pełni rolę zakrystii.

Dzwon nazwano na cześć jego fundatora, króla Zygmunta I Starego. Dzwon został odlany w Krakowie przez ludwisarza Hansa Bahama z Norymbergii w 1520 roku. Na kopule umieszczono płaskorzeźby św. Stanisława oraz św. Zygmunta, a także herby Wielkiego Księstwa Litewskiego oraz Królestwa Polskiego. Napis na dzwonie głosi: „Bogu Najlepszemu, Największemu i Dziewicy Bogurodzicy, świętym patronom swoim, znakomity Zygmunt, król Polski, ten dzwon godny wielkości umysłu i czynów swoich kazał sporządzić Roku Pańskiego 1520”.

Legenda głosi, że dopóki dzwon wisi na wieży, nic złego nie spotka Krakowa. Dzwon został umieszczony na wieży 9 lipca 1521 roku, a już 13 lipca tego samego roku w Krakowie po raz pierwszy mieszkańcy mogli usłyszeć jego głos. Serce dzwonu pękało już trzykrotnie, jednak było niezwłocznie naprawiane. W Wigilię 2000 roku serce Dzwonu Zygmunt pękło ponownie, tym razem postanowiono odlać serce na nowo, stare natomiast można oglądać przy wejściu na wieżę.

Dzwon Zygmunt bije w najważniejsze święta, uroczystości kościelne oraz narodowe. Dawniej można go było usłyszeć z okazji narodzin oraz śmierci rodziny któregoś z członków rodziny królewskiej, a także podczas pogrzebów wielkich Polaków pochowanych na Wawelu. Dzwon Zygmunt

uruchamiany jest ręcznie przez od ośmiu do dwunastu ludzi. Przywilej ten ma tylko trzydziestu pięciu dzwonników, którzy stowarzyszeni są w Bractwie Dzwonników Zygmunta.

Jego masa to: 12.600 kg, w tym serce dzwonu 365 kg oraz klosz 9650 kg.

50°03'16"N 19°56'09"E | na mapie:D

Kraków Katedra na Wawelu

Gotycka katedra św. Wacława i św. Stanisława Biskupa została wzniesiona na reliktach dwóch starszych katedr romańskich: pierwszej - z 1. poł. XI w. i drugiej, z ok. 1070-1142 (wykorzystano niektóre elementy tej drugiej katedry, np. kryptę św. Leonarda sprzed 1118 r.). Budowę prowadzono etapami od XIV do XVIII w.: prezbiterium z obejściem (1320-1346), korpus (do 1364), kaplice (XIV-XVIII w.), nadbudowa wież (1514-1530), nadbudowa obejścia (2 poł. XVII - 1 poł. XVIII w.). Katedrę restaurowano w latach 1895-1910.

Jest to trójnawowa bazylika z transeptem i prezbiterium zamkniętym prosto, otoczonym ambitem (obejściem), z dwiema wieżami od frontu: Zegarową (z barokowym hełmem 1715-1716) i Zyguntowską (dzwonnica).

Wyposażenie katedry jest niezwykle bogate: pośrodku znajduje się konfesja św. Stanisława (1626-1633), gotyckie nagrobki królów (m. in. Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego, Władysława Jagiełły), a wokół 18 kaplic grobowych królów i biskupów (m. in. Świętokrzyska - gotycka, Potockich - renesansowa, Zyguntowska - renesansowa, Mariacka, inaczej Batorego - gotycka, przekształcana w XVI i XVII w., Wazów - barokowa i in.) W kryptach pod katedrą znajdują się groby królewskie oraz grobowiec i pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego.

50°03'17"N 19°56'08"E | na mapie:E

Kraków Baszta Sandomierska na Wawelu

Baszta Sandomierska pochodzi z 1467 r., została przebudowana w 1858 r., a jej zwieńczenie zrekonstruowano w latach 1912-1913. Tak na prawdę pochodzi z pierwszej połowy XV w., a pierwsza wzmianka o niej pojawiła się właśnie w 1467 r.

Wtedy to w Krakowie doszło do zabójstwa Andrzeja Tęczyńskiego. Moźnowładca pewnego razu postanowił oddać płatnerzowi do naprawy swoją broń. Gdy ten policzył sobie za usługę zbyt dużo, zdenerwowany Tęczyński uderzył go tak mocno, że rzemieślnik padł bez ducha. Świadkowie zajścia zaraz rozgłosili to po mieście, a wzburzeni opowieścią Krakowianie postanowili dokonać samosądu. I tak Tęczyński został pojmany przez tłum i zabity. Co najlepsze - płatnerz przeżył, bo rażony ciosem moźnowładcy stracił tylko przytomność. Za winnych zamieszek uznano sześciu rajców. Zostali oni ścięci właśnie pod basztą Sandomierską. To przy tej, niechlubnej okazji jej nazwa po raz pierwszy pojawia się w źródłach historycznych.

50°03'10"N 19°56'06"E | na mapie:F

Kraków

Smok jak żywy...

Od zarania dziejów pozbawione dostępu światła groty stanowiły źródło inspiracji, ale i obaw ludzi. Prawdopodobnie powodem narodzin mitu o smokach był fakt, że w jaskiniach składowano trofea z wypraw krzyżowych. Ukrywający się w pieczarach włóczędzy, widząc nieznaną im krokodylę skóry i kości zwierząt, wyobrażali sobie, że w skałach mieszka nienasycona bestia. Zgodnie z legendą, jedną z takich grot u stóp wzgórza wawelskiego, zwaną dziś Smoczą Jamą, zamieszkiwał smok. Jego historię jako pierwszy opisał Wincenty Kadłubek. W ślad za nim poszli inni kronikarze i pisarze, dzięki czemu mit na stałe zagościł w świadomości wielu pokoleń. Jeden z ciekawszych opisów można odnaleźć u Jana Długosza, według którego bestia żywiła się nie tylko zwierzętami, ale i ludźmi "(…) jeśli nie uszli w bezpieczne miejsce, [bestia] brzuch swój napełniała ich poszarpanym mięsem". Panujący ówczesnie król Krak rozkazał zabić potwora przez podanie mu "ścierw" wypełnionych siarką, smołą i żywicą. Żarłoczny gad zdechł z pragnienia, a Krak zyskał sławę i szacunek poddanych. Przekazy ludowe mówią jednak o dzielnym szewczyku Dratewce. To właśnie on, a nie Krak, miał podać jaszczurowi skóry baranie wypełnione siarką. Legenda przetrwała do dzisiaj, a Smocza Jama (trasa turystyczna w jej wnętrzu ma 81 m długości) jest jedną z atrakcji Krakowa.

Upamiętniając legendę, krakowski rzeźbiarz Bronisław Chromy zaprojektował pomnik Smoka Wawelskiego. Monumentalny posąg odlany z brązu broni wejścia do jaskini od strony Wisły. Według pierwotnego planu artysty potwór miał być częściowo zanurzony w wodach rzeki. Projekt nie został zrealizowany, gdyż ekolodzy stwierdzili, że duża ilość śmieci niesionych przez nurt wody będzie się osadzać na łbie mitycznego stwora. Chromy zmienił więc koncepcję i w 1972 r. rzeźba stanęła na suchym lądzie. Krakowską bestię poskromiono na tyle, że od 2005 r. o jej ognistym temperamencie łatwo przekonać się na własne oczy. Stojący na tylnych łapach smok ziejże dziś bowiem

ogniem (w około 3-minutowych odstępach). Jest to możliwe dzięki zasilaniu gazem ziemnym.

50°03'13"N 19°55'59"E | na mapie:G

Kraków

Zamek Królewski na Wawelu

Zamek Królewski - renesansowy z elementami gotyckimi - powstał w trakcie gruntownej rozbudowy budowli z XIV w., prowadzonej etapami na zlecenie Zygmunta I Starego: skrzydło zachodnie 1502-1507, skrzydło północne - 1507-1516, skrzydło wschodnie - 1524-1529, skrzydło południowe i bramne - 1530-1536. Po pożarze został przebudowany w latach 1599-1603. W 1609 król Zygmunt III Waza przeniósł ostatecznie stolicę z Krakowa do Warszawy - zamek opustoszał i zaczął niszczeć.

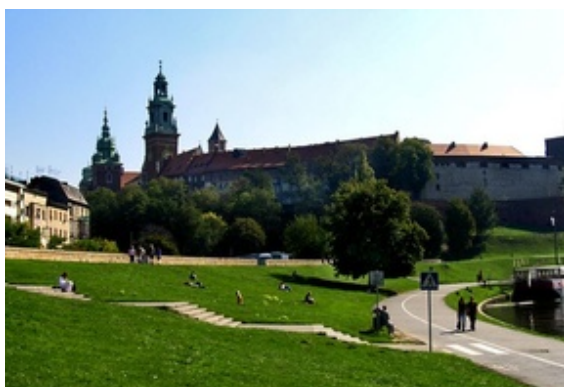
Po trzecim rozbiórze Polski (1795) zamek przebudowano na koszary austriackie (od zachodu dobudowano szpital wojskowy, wykorzystując m. in. dawne kuchnie królewskie). Po odejściu wojsk austriackich (1905) przystąpiono do długotrwałej rekonstrukcji zamku. Tempo prac wzrosło po odzyskaniu niepodległości, a potem po 1945 r.

Zamek jest budowlą dwupiętrową, pięcioskrzydłową, rozmieszczoną wokół nieregularnego dziedzińca kruczkankowego (na trzeciej kondygnacji okapy podpierają wysokie, smukłe kolumny). Od wschodu znajduje się charakterystyczny ryzalit, tzw. Kurza Stopa oraz wieże: od

północnego zachodu - Sobieskiego, od północnego wschodu - Zygmunta III, od wschodu - Duńska i od południa - Senatorska. W zamku po licznych przebudowach zachowały się częściowo dawne dekoracje, np. renesansowe malowidła, słynny strop w sali Poselskiej, barokowe sztukaterie. W podziemiach skrzydła zachodniego (kuchnie królewskie) zachowała się kaplica NMP, zwana też kaplicą św. Feliksa i Adaukta - kamienna romańska rotunda (X/XI w.), jeden z najstarszych elementów zamku wawelskiego. Obecnie na zamku mieści się Muzeum - Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu. Do zwiedzania udostępniono m. in. Prywatne Apartamenty Królewskie, Sale Reprezentacyjne, Skarbiec, Zbrojownię. Można obejrzeć wspaniałą kolekcję arrasów, wyroby złotnictwa, kolekcje porcelany i in.

Zamek Królewski na Wawelu
Wawel 5, tel. 012 422 51 55, 422 61 21
www.wawel.krakow.pl

50°03'18"N 19°56'13"E | [na mapie:H](#)

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): tellmemore, fot. leszekel, rudzik0312, ma_ja_, fot. tellmemore, fot. Renia7, fot. J. Sawicki, fot. K. Chojnacki

Trasa dodana przez: ursus2005

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
poniedziałek 22 lipca 2024 17:44:32

